

# Univerzita Karlova v Praze

## ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJOBY

### DIPLOMOVÉ PRÁCE

**Název práce:** *Pragmatika aspektů řečové komunikace na základní škole*

**Jazyk práce:** český

**Student:** Dominika Benešová

**Fakulta:** Pedagogická

**Studijní program:** Učitelství pro střední školy – český jazyk – anglický jazyk

**Vedoucí / školitel:** PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

**Oponent(i):** PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

**Předseda komise:** PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

**Členové komise:** PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

**Datum obhajoby:** 21. května 2014

#### **Průběh obhajoby:**

Autorka stručně pohovořila o své práci, prezentovala dotazníkové šetření a aktivity.

#### Vedoucí práce

Autorka si zvolila velice aktuální a důležité téma. V teoretické části práce propojuje poznatky z pragmatiky a didaktiky mateřského jazyka, domnívám se však, že vzhledem k didaktickému zaměření práce by bylo vhodné věnovat se více didaktice, pasáže věnované pragmatickým výkladům jsou zbytečně rozsáhlé. Empirická část se dělí na dva oddíly, v prvním autorka analyzuje, jaký prostor je věnován pragmatickým aspektům řečové komunikace v jednotlivých učebnicových řadách, ve druhé části analyzuje výsledky dotazníkového šetření, které prováděla mezi učiteli základních škol. Data byla zároveň kvantifikována a doplněna grafy. V závěru autorka porovnává výroky učitelů a zpracování tématu v učebnicích, interpretuje svá zjištění a navrhuje několik aktivit, které by bylo možno ve výuce využít. Práce je zpracována solidně, nicméně hlavní důraz je při interpretaci kladen na pragmatiku, nikoliv na didaktiku. Zvláště u kapitoly kooperativní komunikace je didaktické uchopení tématu povrchní.

V práci se vyskytují pouze ojedinělé odchylky od stylové a pravopisné normy, občas se vyskytují překlepy. Citační norma je dodržena. Práce je přehledně a funkčně členěna.

Autorka zpracovala téma solidně, opírá se o analýzu učebnic a dotazníkové šetření, což představuje dostatečný materiál k formulování předkládaných závěrů. Práci by obohatilo doplnění o didaktické postupy.

#### Připomínky vedoucího práce

4.1	Jak si vysvětlujete, že manipulace není považována za klíčový pragmatický aspekt ve výuce?
4.2	Vědí učitelé o dostupných materiálech, kterými by mohli obohatit výuku, nebo se spoléhají na učebnice?
4.3	Které zjištění bylo pro Vás nejpřekvapivější?
4.4	Máte ze své praxe podobnou zkušenost jako učitelé z Vašeho vzorku?
4.5	Jak pojmají učitelé kooperaci ve výuce? Koresponduje toto pojetí s pojetím pragmatických lingvistů?

#### Reakce autorka

Manipulace se řeší především v rámci mediální výchovy a ostatní učitelé jí často neudílí pozornost. Učitelé si často stěžují, že žáci nekomunikují zdvořile, ale ukazuje se, že oni sice myslí, že na ni kladou důraz a neuvádějí, jak ji učí.

Materiály učitelé moc neznají, spíše pokusně hledají na internetu.

Překvapivé bylo pojetí argumentace. Žáci jsou podle nich schopni argumentovat, ale autorka sama naráží na opak.

#### Oponent práce

V práci chybí popis metodologie zpracování primárních a sekundárních pramenů. Cíle výzkumu, dotazník a popis jeho sestavení jsou až za polovinou odevzdaného textu.

Výrazně převažují citace z literatury nad vlastními závěry (týká se hlavně první poloviny textu). Autorka používá často slova relativizující její závěry. Opakování slov (str. 8, 10, 12).

#### Dotazy a připomínky oponenta práce

4.1	Chybí popis metodologie.
4.2	Na jakém základě jste vybírala řady učebnic?
4.3	Vysvětlete poslední odstavec na str. 38 (vztah učitelů, rodiny, žáků, vzdělání, společnosti a jejich požadavků na vzdělání).
4.4	Proč není v učebnicích věnován prostor sociálním sítím?

#### Reakce autorky

Autorka pohovořila o učebnicích, které školy používaly. Metodologii objasnila jen částečně.

Pohovořila o problémech žáků při vzdělávání, ale poněkud jednostranně.

Sociálním sítím není prostor věnován, protože učebnice jsou starší než fenomén Facebooku a dalších sítí.

#### Diskuse

Probíhala po celou dobu obhajoby.

#### Reakce autorky

**Výsledek obhajoby: VELMI DOBŘE.**

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

[jméno předsedy]